

FEDERALE KIESKRING: NU OF NOOIT

Kris Deschouwer (VUB) en Philippe Van Parijs (UCL)

Coördinatoren van de Paviagroep

De Standaard, 22 juli 2011, p.23

Voor het eerst in de geschiedenis van dit land vermeldt een nota met het oog op het vormen van een regering het idee van een federale kieskring. Elio Di Rupo suggereert inderdaad in zijn formateursnota om tien leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers in een federale kieskring te verkiezen. Dat wil zeggen dat zij verkozen zullen worden op lijsten die in het hele land dezelfde zijn. Als coördinatoren van de Paviagroep zijn uiteraard blij met de nieuwe belangstelling die ons voorstel geniet. Maar die blijdschap waait snel over wanneer we zien hoe het debat meestal gevoerd wordt. Al te vaak wordt het voorstel voor de invoering van een federale kieskring immers afgerekend op overtuigingen, intenties en beoogde doelstellingen die helemaal niet de onze zijn.

Het belangrijkste doel van een federale kieskring is de federale besluitvorming vlotter te laten verlopen. Dat is nodig voor het dagelijks bestuur van de federale bevoegdheden en het is zeker nodig voor het hervormen van de staat. Federale staten zijn nooit af. Altijd schuiven ze bevoegdheden, gaan ze op zoek naar de beste plaats voor nieuwe beleidsdomeinen en zoeken ze naar een evenwichtige manier om het beleid te financieren. Er is echt geen reden om dat elke keer te laten verlopen langs de lange en weinig fraaie weg die we de laatste jaren hebben mogen bekijken. Als voorstellen voor een hervorming van de staat of voorstellen om in dat verband geen millimeter te bewegen alleen maar afgetoetst worden binnen de eigen taalgroep, met inbegrip van de harde belofte dat er niet van die lijn zal afgeweken worden, wordt het zoeken naar een akkoord alleen maar moeilijker en eindigt een akkoord onvermijdelijk met groot gezichtsverlies voor iedereen. Dat is echt niet nodig.

We citeren hier graag Bart De Wever (in DM 11-06-2011): "Als ik één fout heb gemaakt, is het dat ik niet genoeg geïnvesteerd heb in de Franstalige publieke opinie". Dat is echter geen fout van Bart De Wever. Het is een fout van het systeem.

Baarlijke duivel

Met een federale kieskring zouden politici en partijen die plannen hebben om het land te hervormen vanzelf wel de inspanning doen om alle betrokken burgers duidelijk te maken wat ze willen. Dan gaan ze zelf naar de kiezers van de andere taalgroep en laten ze het bewerken van die publieke opinie niet over aan diegenen die er baat bij hebben hen als een baarlijke duivel af te schilderen.

Willen we daarmee teruggaan in de tijd? Willen we daarmee het oude en unitaire België in ere herstellen? Willen we een Belgisch nationaal gevoel aanwakkeren? Willen we opnieuw Belgische partijen laten ontstaan? Willen we vermijden dat de deelstaten meer bevoegdheden, meer middelen en meer verantwoordelijkheid krijgen? Willen we daarmee een Franstalige compensatie bieden voor de splitsing van BHV? Het antwoord is elke keer neen. Dit zijn

alleen maar doelstellingen die tegenstanders van een federale kieskring ons in de schoenen schuiven, en niet altijd te goeder trouw, omdat het doelstellingen zijn die heel makkelijk en overigens volkomen terecht met een ferme zwaai als absurd en wereldvreemd van de tafel kunnen geveegd worden. Dat is goed voor het spektakel, maar slecht voor het debat.

Radicale Franstaligen

Een federale kieskring wil in geen geval een 'groot BHV' creëren, waarin Franstalige partijen - de meest radicale in de eerste plaats - in heel Vlaanderen stemmen zouden kunnen ronselen om zo de Franstalige aanwezigheid in de Kamer te versterken.

Precies om dat effect tegen te gaan stellen we voor om bij voorbaat de zetels in de federale kieskring te verdelen in functie van de grootte van de taalgroepen in de uittredende Kamer. Het doel van het voorstel is helemaal niet om een paar duizend Franstaligen in Vlaanderen de mogelijkheid te geven om voor Franstalige kandidaten te stemmen, maar om miljoenen kiezers - waar ze ook wonen - toe te laten om te stemmen voor diegenen die naar hun gevoel de beste voorstellen hebben om het land te besturen of institutioneel te hervormen. Een federale kieskring is geen compensatie voor wie of wat dan ook, maar een instrument dat ter beschikking staat van iedereen, en in het bijzonder van diegenen die voorstanders zijn van goede en snelle hervormingen.

Beter bestuur

Wij willen dus helemaal niets herstellen. Wij willen integendeel dat het vooruit gaat. Wij denken dat een multinationaal land als België nood heeft aan gepaste politieke instellingen. Alleen wie meent dat België op zeer korte termijn zal ophouden te bestaan, kan met recht en reden beweren dat zoeken naar manieren om de staat goed te laten functioneren nutteloos en contraproductief is. De extreme bescheidenheid van de hervormingen die de voorbije vier jaar gerealiseerd werden zou moeten volstaan om te beseffen dat België nood heeft aan instellingen die toelaten het land beter te besturen en beter te hervormen. Wij geloven dat een federale kieskring een noodzakelijke, zij het niet voldoende bijdrage zou kunnen leveren tot een efficiënter en bovendien ook democratischer bestuur. Helemaal zeker zijn we daarvan natuurlijk niet. Niemand kan op voorhand de precieze impact van institutionele hervormingen inschatten. Maar het is moeilijk zich in te beelden welke schade de invoering van zo'n kieskring zou kunnen verrichten: de kiezers krijgen meer keuze, en politici worden gemotiveerd om te luisteren naar de hele bevolking waarover ze willen regeren en om hen uit te leggen wat hun visie is voor de hele Unie.

Wie een nog beter idee heeft om de federale staat beter te laten functioneren, om staatshervormingen in de toekomst wat rustiger, beheerster en efficiënter te laten verlopen, moet dat zo snel mogelijk melden. Voorlopig ligt alleen een federale kieskring op de tafel. En vooraanstaande leden van alle partijen die rond de tafel zitten hebben die federale kieskring al verdedigd. Nu of nooit?